

2017-08-24

Dnr Forte 2017-01560

Dnr Socialdepartementet S2017/02159/SF

Remissvar: Samlad kunskap – stärkt handläggning, SOU 2017:25

Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd, Forte, har erhållit ovan rubricerade remiss för yttrande. Yttrandet fokuserar på de förslag där Forte föreslås få nya och förtydligade uppdrag.

I betänkandet föreslås bland annat att forskning till stöd för arbetsskadeförsäkringen bör inkluderas i det nationella programmet för arbetslivsforskning. Det gäller särskilt forskning om hur arbetsmiljön påverkar hälsa och välbefinnande i kvinnodominerande sektorer. Det finns också ett förslag om att Forte ges i uppdrag att inrätta ett program och avsätta medel till forskning om socialförsäkringens funktionssätt, handläggning och tillämpning.

Fortes remissvar kan sammanfattas i följande punkter:

- Forte instämmer i att forskning om arbetsskadors uppkomst och åtgärder är inkluderat i det nationella 10-åriga forskningsprogrammet om arbetsliv.
- Forte instämmer i att behov av forskning om socialförsäkringens funktionssätt, handläggning och tillämpning är angeläget och bör stimuleras.
- Forte har flera pågående initiativ som berör socialförsäkringens funktionssätt, handläggning och tillämpning och menar att utfallet av dessa bör inväntas innan särskilda medel avsätts specifikt för området.
- Eventuella nya medel till området kan lämpligen utgöra en förstärkning och fortsättning på den nya forskningspolitiska treåriga särskilda satsningen på uppdraget forskning om välfärdens kvalitet och processer.

I uppdraget från regeringen att inrätta ett 10-årigt nationellt forskningsprogram om arbetslivsforskning poängteras att det behövs en bred satsning för att

stärka alla aspekter av arbetslivsforskningen. Forte har därför valt att den första utlysningen inom det 10-åriga forskningsprogrammet ska vara öppen för ansökningar om forskning inom hela arbetslivsområdet. Särskilt poängteras bland annat att forskning om hur den arbetsrelaterade ohälsan kan förebyggas och hur risken kan minskas för att arbetstagare skadas och slits ut samt vilka förutsättningarna är för att uppnå ett hållbart och längre arbetsliv.

Arbete kommer att inledas under hösten för att ta fram en strategisk forskningsagenda enligt förslaget i forskningspropositionen. Utan att föregripa arbetet med forskningsagendan, instämmer Forte med utredningens bedömning att forskning om arbetsskadors uppkomst och åtgärder för att förebygga skador i hög grad bör inkluderas i det 10-åriga forskningsprogrammet om arbetsliv. Forskningsprogrammet ska medverka till att lösa samhällsutmaningar. När det gäller arbetsskador är till exempel en viktig kunskapslucka att mycket lite är känt om hur länge olika skador består och hur de utvecklas efter att exponeringen upphört.

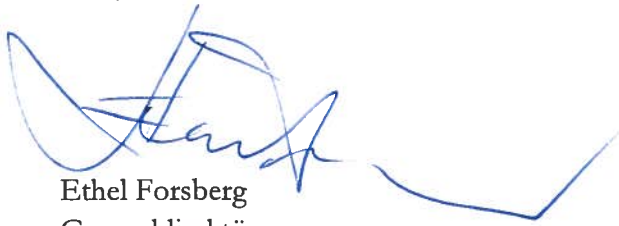
I betänkandet föreslås att Forte ges i uppdrag att inrätta ett program och avsätta medel till forskning om socialförsäkringens funktionssätt, handläggning och tillämpning. Forte har för närvarande flera pågående initiativ som faller inom förslagets ram. Forte har ett uppdrag att bidra till forskning angående "Välfärdens kvalitet, organisation och processer". I den utlysning som nu pågår har vi varit trogna utlysningstextens fokus på hälso- och sjukvård och socialtjänst. Vår bedömning är dock att många forskare även inkluderar tangerande delar av välfärdssystemet, såsom socialförsäkringen. Forte bedömer att det är fullt möjligt att lägga till socialförsäkringen i kommande utlysningar. Forte har även ett pågående bidrag till forskning om arbetsmiljön i kvinnodominerade sektorer, vilket särskilt nämns i utredningstexten. Dessutom har Forte genomfört och räknar med att få i uppdrag att bedriva ytterligare en utlysning inom rehabiliteringsgarantin. Härutöver har Forte genomfört och räknar med att få i uppdrag att bedriva ytterligare en utlysning inom "Rehsamsatsningen", för forskning om insatser för att främja återgång i arbete efter sjukskrivning pga psykiska sjukdomar och smärttillstånd.

Utifrån dessa pågående insatser menar Forte att det vore rimligt att göra en samlad bedömning av de forskningsinsatser som gjorts, och utifrån denna ta ställning till vilka typer av riktade insatser, samt vilka medel som skulle behövas, för att stärka forskning inom socialförsäkringens område.

Det kan också nämnas att det i Fortes årliga öppna utlysning av forskningsstöd kommer cirka ett hundra ansökningar som klassas till beredningsgruppen Socialpolitik och socialförsäkring. Av dessa är det årligen flera ansökningar som berör forskning om socialförsäkringens funktionssätt. Forte ser gärna att

ytterligare forskningsmedel tillförs för forskning på socialförsäkringsområdet. Om ett särskilt program skulle inrättas enligt förslaget bör det inte tas av medel som nu disponeras i den öppna utlysningen. Forte anser att det vore olyckligt om nya riktade program införs som tar resurser från den årliga öppna utlysningen.

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Ethel Forsberg efter föredragning av forskningssekreterare Ulla Wallin i samråd med huvudsekreterare Peter Allebeck.

Ethel Forsberg
Generaldirektör

